

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment sancionador núm. PS 20/2024, referent a l'Institut Alt Penedès del Departament d'Educació.

Antecedents

1. En data 29/06/2023, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, per trasllat de l'Autoritat Espanyola de Protecció de Dades (AEPD), un escrit de denúncia contra l'Institut Alt Penedès (d'ara endavant, l'institut) del Departament d'Educació (d'ara endavant, el departament), amb motiu d'un presumpte incompliment de la normativa sobre protecció de dades personals. El denunciant hi exposava el següent:
 - Que a l'institut “se ha creado un tablón de anuncios en el que se expone todas las faltas al lugar de trabajo por parte de los trabajadores, con nombres y apellidos, fecha, Expediente, NIF completo, horas de ausencia y si se han justificado o no debidamente.”
 - Que “tengo constancia física de esta situación de los dos cursos (...) 2021-22 y 2022-23, aunque mis compañeros me indican que esto lleva sucediendo hace mucho tiempo.”

El denunciant aportava la documentació següent sobre els fets denunciats:

- Fotografia d'un llistat que inclou la relació d'absències del personal docent, corresponent al mes d'abril de 2023. En el llistat esmentat hi consten les següents dades relatives a 14 persones, entre les quals no hi ha el denunciant: número d'expedient; data d'alta de l'expedient; NIF; nom i cognoms; data de l'absència i si està o no justificada.
- Fotografia del que sembla un tauler d'anuncis on hi ha exposat l'anterior llistat, al costat de dos rètols amb el text “Secretaria” i “Absències professorat”.
- Còpia d'un missatge electrònic que l'institut va enviar en data 28/04/2023, a les 13:18 hores, des de l'adreça electrònica (...), a una pluralitat de persones, totes elles amb adreça electrònica amb domini @xtec.cat, entre les quals la del denunciant. Aquest missatge, pel que aquí interessa, conté el text següent:
 - “S'ha penjat a la cartellera de la Sala de professors la relació d'absències corresponent al mes de desembre. Cal que reviseu si està correcte, fins al dia 13 de desembre podeu justificar o modificar les absències no justificades. (...)”
- Escrit, sense data, que el director de l'institut adreça genèricament a “companys”, amb el contingut següent:
 - “S'ha penjat a la cartellera de la Sala de professors la relació d'absències corresponent al mes d'abril. Cal que reviseu si està correcte, fins al dia 4 de maig podeu justificar o modificar les absències no justificades. (...)”

2. L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 335/2023), per determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador, d'acord amb el que preveuen l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC).

En aquesta fase d'informació, en data 16/10/2023 es va requerir l'entitat denunciada perquè confirmés que en un tauler d'anuncis de l'institut s'hi exposa un full que conté dades personals del professorat del centre; en concret: número d'expedient, alta de l'expedient, NIF, nom i cognoms, data d'absència, hora, justificació o no de l'absència, entre altres. També es va requerir l'entitat perquè confirmés que els llistats controvertits s'exposen a la sala del professorat i perquè indiqués quines persones hi tenen accés, a més del període d'exposició. Finalment, se li va demanar que informés de la base jurídica que legitimaria aquest tractament de dades.

3. En data 30/10/2023, el departament va respondre el requeriment amb un escrit en què exposava el següent:
 - Que "l'administració del centre exposa a un tauler d'anuncis de la sala de professorat la relació d'absències del mes del professorat."
 - Que "aquesta exposició es realitza al final de cada mes i durant tres dies."
 - Que "les dades romanen exposades a una zona d'accés restringit exclusivament al professorat del centre, al costat de la pantalla de gestió d'absències, substitucions i guàrdies de gestió diària."
 - Que "el full que s'exposa és literalment l'informe generat per l'aplicatiu de gestió ATRI i que les dades que hi figuren són: ID. Expedient, codi de centre, data d'alta de l'expedient, NIF, noms i cognoms, data absència, hores, justificació i acceptació."
 - Que "aquesta gestió s'ha dut a terme de forma habitual per les direccions, sense cap queixa per part del professorat."
 - Que "el professorat és informat des de principi de curs d'aquesta gestió i que té, en tot moment, dret de revocació."
 - Que "fins a la present denúncia, mai cap docent ha exercit aquest dret."
 - Que "la finalitat de la publicació s'empara en la relació contractual entre el centre i els treballadors i no és cap altra que facilitar amb tota transparència el control, per part del mateix professorat, de la correcta gestió i justificació de les seves absències, per tal d'evitar errors, confusions o oblits que puguin tenir afectació en la seva nòmina."
 - Que "cautelament, i al menys fins a la resolució d'aquest procediment, he indicat a l'administrativa encarregada que no es pengi cap més llistat en l'esmentada cartellera."
4. En data 03/01/2024, el denunciant va reiterar la seva denúncia en els mateixos termes que la que va presentar en data 29/06/2023.

5. En data 29/02/2024, la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades va acordar iniciar un procediment sancionador contra l'Institut Alt Penedès del Departament d'Educació, per una presumpta infracció prevista a l'article 83.5.a, en relació amb l'article 5.1.a, tots ells del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades (RGPD).

Aquest acord d'iniciació es va notificar a l'entitat imputada en data 06/03/2024 i se li concedia un termini de 10 dies hàbils per formular al·legacions i proposar la pràctica de proves que considerés convenientes per defensar els seus interessos.

6. En data 15/03/2023, va tenir entrada a l'Autoritat un escrit en el qual el departament no formulava cap al·legació, ans al contrari, informava sobre les actuacions que havia dut a terme per evitar l'exposició de dades del personal docent del centre. En concret, l'entitat imputada exposava:

“(…) la suspensió de l'exposició d'aquests llistats a la sala de professorat és definitiva i irrevocable, i que l'administració del centre ha habilitat un sistema d'atenció individualitzada als dubtes del professorat sobre el seguiment de les seves absències i retards que evita l'exposició de qualsevol dada.”

Fets provats

La direcció de l'Institut Alt Penedès, del Departament d'Educació, en el marc del control de l'absentisme del professorat del centre, publicava mensualment i durant tres dies, en el tauler d'anuncis de la sala de professorat, un llistat que contenia les dades del personal docent de l'institut que s'havia absentat del seu lloc de treball. Les dades publicades eren les següents: número d'expedient, data d'alta de l'expedient, NIF, noms i cognoms, data absència, hores d'absència i si s'havien justificat i acceptat les absències esmentades. Conseqüentment, tots els docents que feien ús de la sala del professorat on s'exposava aquest llistat accedien a les dades de les persones que hi constaven.

Aquesta forma de procedir es va dur a terme durant un període indeterminat, comprès, almenys, entre els mesos d'abril i setembre de 2023.

Fonaments de dret

1. Són d'aplicació a aquest procediment el que preveuen l'LPAC i l'article 15 del Decret 278/1993, segons el que preveu la DT 2a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. De conformitat amb els articles 5 i 8 de la Llei 32/2010, la resolució del procediment sancionador correspon a la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.
2. D'acord amb l'article 64.2.f de l'LPAC i de conformitat amb el que s'indica a l'acord d'iniciació d'aquest procediment, escau dictar aquesta resolució sense una proposta de resolució prèvia, atès que l'entitat imputada no ha formulat al·legacions a l'acord d'iniciació, tal com s'ha exposat a l'antecedent 6. Aquest acord contenia un pronunciament precís sobre la responsabilitat imputada.

En relació amb els fets descrits a l'apartat de fets provats, relatius a la publicació en el tauler d'anuncis de la sala del professorat dels llistats d'absències del personal docent de l'institut, cal acudir a l'article 5.1.a de l'RGPD, que preveu que "los datos personales serán: a) tratados de manera lícita, leal y transparente en relación con el interesado (licitud, lealtad y transparencia)."

L'RGPD disposa que qualsevol tractament de dades personals ha de ser lícit (art. 5.1.a RGPD), alhora que estableix un sistema de legitimació del tractament que es fonamenta en la necessitat que hi concorri alguna de les bases jurídiques establertes a l'article 6.1 de la citada norma, cosa que no succeeix en aquest cas.

Durant la tramitació d'aquest procediment s'ha acreditat el fet descrit a l'apartat de fets provats, que es considera constitutiu de la infracció prevista a l'article 83.5.a de l'RGPD, que tipifica la vulneració dels "principios básicos para el tratamiento (...)", entre els quals s'encabeix el principi de llicitud.

La conducta que aquí s'aborda s'ha recollit com a infracció molt greu a l'article 72.1.b de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD), de la manera següent:

"b) El tractament de dades personals sense que es doni alguna de les condicions de llicitud del tractament que estableix l'article 6 del Reglament (UE) 2016/679."

3. L'article 77.2 de l'LOPDGDD disposa que, en el cas d'infraccions comeses pels responsables o encarregats enumerats a l'article 77.1 de la mateixa llei, l'autoritat de protecció de dades competent:

"(...) ha de dictar una resolució que declari la infracció i estableixi, si s'escau, les mesures que convingui adoptar perquè cessi la conducta o es corregeixin els efectes de la infracció que s'hagi comès, a excepció de la que preveu l'article 58.2.i del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016.

La resolució s'ha de notificar al responsable o l'encarregat del tractament, a l'òrgan del qual depengui jeràrquicament, si s'escau, i als afectats que tinguin la condició d'interessat, si s'escau."

En termes similars a l'LOPDGDD, l'article 21.2 de la Llei 32/2010 determina el següent:

"2. En el cas d'infraccions comeses amb relació a fitxers de titularitat pública, el director o directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades ha de dictar una resolució que declari la infracció i estableixi les mesures a adoptar per a corregir-ne els efectes. (...)."

En aquest cas, tenint en compte el contingut de l'escrit indicat a l'antecedent 6, es considera que no cal adoptar mesures correctores, atès que l'entitat imputada ha portat a terme les accions pertinents per evitar que es torni a produir una situació anàloga.

Resolució

Per tot això, resolc:

1. Declarar que l'Institut Alt Penedès del Departament d'Educació ha comès una infracció prevista a l'article 83.5.a en relació amb l'article 5.1.a, ambdós de l'RGPD.

No cal requerir mesures per corregir els efectes de la infracció, de conformitat amb el que s'ha exposat al fonament de dret 3.

2. Notificar aquesta resolució a l'Institut Alt Penedès del Departament d'Educació.
3. Comunicar la resolució al Síndic de Greuges, de conformitat amb el que preveu l'article 77.5 de l'LOPDGDD.
4. Ordenar que es publiqui aquesta resolució al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010 i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, amb caràcter potestatiu l'entitat imputada pot interposar un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de la Llei 39/2015. També es pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Si l'entitat imputada manifesta a l'Autoritat la seva intenció d'interposar un recurs contenciós administratiu contra la resolució ferma en via administrativa, la resolució se suspendrà cautelarment en els termes previstos a l'article 90.3 de l'LPAC.

Igualment, l'entitat imputada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora